

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПРИКЛАДНОЇ ЕКОНОМІКИ ТА
МЕНЕДЖМЕНТУ ІМ. Г.Е. ВЕЙНШТЕЙНА

МАТЕРІАЛИ

**ІХ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
19 – 20 ЖОВТНЯ 2021 р.**

**«ЕКОНОМІЧНІ ТА СОЦІАЛЬНІ АСПЕКТИ
РОЗВИТКУ УКРАЇНИ НА ПОЧАТКУ ХХІ СТОЛІТТЯ»**

м. Одеса

УДК: 338.43:316.502(477)

Економічні та соціальні аспекти розвитку України на початку ХХІ століття. Матеріали ІХ Міжнародної науково-практичної конференції 19-20 жовтня 2021 року. Одеса: Одеська національна академія харчових технологій, 2021. – 369 с.

У матеріалах конференції знайшли відображення економічні та соціальні аспекти розвитку України на початку ХХІ століття. Були запропоновані шляхи вирішення найактуальніших та нагальних проблем багатьох сфер сучасного бізнесу та новітні управлінські технології в сучасних турбулентних умовах існування підприємств. В доповідях особлива увага приділялась прикладному характеру досліджень та їх впливу на поліпшення економічної ситуації в країні.

Науковий редактор Мельник Ю.М. - д-р екон. наук, професор, директор ННПЕіМ ім. Г. Е. Вейнштейна ОНАХТ

Редакційна колегія:

Агеева І.М. – к.е.н., доц., Басюркіна Н.Й. – д.е.н., проф., Купріна Н.М. – д.е.н., доц., Лагодієнко В.В. – д.е.н., проф., Немченко В.В. – д.е.н., проф., Павлов О.І. – д.е.н., проф., Савенко І.І. – д.е.н., проф., Іванченкова Л.В. – д.е.н., проф., Соловей А.О. – к.і.н., доц., Неустроєв Ю.Г. – к.е.н., доц.

Матеріали додаються за оригіналами рукопису

Редакційна колегія не несе відповідальності за зміст та сутність наданих матеріалів

продуктів, технологій, ідей, послуг, нових видів виробничих систем, систем управління тощо.

3. Організація – розроблювач і користувач нововведення («внутрішні нововведення»). Основне завдання для підприємств такого типу полягає в необхідності своїми силами швидше вирішувати проблеми в реальному масштабі часу, ніж створювати нову продукцію для зовнішнього ринку за допомогою зовнішніх наукових центрів.

4. Організація – носій нововведення. Упровадження певних нововведень у практику потребує нових організаційних форм. Особливість цього типу взаємозв'язків між підприємством і нововведенням полягає в тому, що організаційні форми як носії нововведення самі є новими, хоча це не обов'язково.

5. Організація – нововведення. Тип взаємодії підприємства з інновацією, за якого засіб розміщення сам стає нововведенням. До нього відносять різноманітні організаційні форми взаємодії наука – виробництво – споживання: науково-технічні центри, державні організації, призначені для зміцнення зв'язків між промисловими фірмами й університетами, для консолідації фондів, що забезпечують розвиток дослідних робіт і появу нових значних технічних досягнень; інкубатори, технопарки, технополіси.

Література

1. Аналіз готельного бізнесу України. URL:
<http://prohotelia.com.ua/2011/04/hotel-business-in->

2. Готельний бізнес України. URL:
<http://www.ambienteotel.com/gostinichnyi-biznes-ukrainyi/>.

3. Кабінет Міністрів України. Концепція Державної цільової програми розвитку туризму та курортів на період до 2022 року. URL:
<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/638-2013-p>.

4. Юрченко О. Інновації в готельному бізнесі на сучасному етапі. *Вісник Львівського університету*. Серія: Міжнародні відносини. 2014. Вип. 34. С. 292–300.

ФАКТОРИ ВПЛИВУ НА ІННОВАЦІЙНУ ДІЯЛЬНІСТЬ ЗАКЛАДІВ ГРОМАДСЬКОГО ХАРЧУВАННЯ

Дьяченко Ю.В., к.е.н, доцент

Коренман Є.М., старший викладач

Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса, Україна

Широкі коло питань, пов'язаних із дослідженням інноваційної діяльності та інноваційного розвитку висвітлюється у працях таких відомих

вітчизняних та іноземних вчених: А. Гриньов, А. Стельмащук, В. Зянько, Л. Матросова, В. Павлов, В. Мединський, А. Шегда та ін. Але питання, що пов'язані з дослідженням взаємодії та взаємовпливу факторів інноваційного розвитку потребують подальшого уточнення та доповнення. Для здійснення ефективного управління інноваційною діяльністю, необхідно постійно аналізувати і шукати важелі впливу на ці фактори.

Умови, що створила пандемія COVID-19, внесли суттєві зміни у діяльність закладів громадського харчування та вплинули на вектор розвитку галузі. На сьогодні в Україні працює 88% закладів громадського харчування від тих 100%, які працювали до карантину. Це результат кількох локдаунів, карантинних обмежень ресторанного бізнесу та відсутності іноземних туристів. Найтяжчим місяцем для рестораторів став квітень 2020 р.: виручка українських закладів громадського харчування в той місяць склала всього $\frac{1}{4}$ частину від лютневої, відкритими залишалися тільки 32% закладів. На момент початку світової пандемії пов'язаної з COVID-19 ринок знаходився у фазі активного розвитку, яка, за прогнозами експертів, могла тривати до 2021 р. включно, адже коефіцієнт насиченості закладами ресторанного господарства в цілому по Україні становить 14,7 що майже в половину менше ніж в державах Західної Європи [1].

В сучасних складних умовах зовнішнього середовища вкрай важливим для виживання та подальшого розвитку підприємства є активізація його інноваційної діяльності. Так, особливо актуальним є впровадження еко-інновацій, що відображає позицію підприємства по відношенню до екології та захисту навколишнього середовища. Застосування еко-інновацій дозволяє отримати високий прибуток, стимулює інноваційний процес та економічне зростання, виводить компанію в лідери на своєму ринковому сегменті і допомагає зайняти сильні конкурентні позиції на світовому ринку.

На основі досліджень було зроблено аналіз факторів внутрішнього та зовнішнього середовища, що впливають на інноваційну діяльність підприємства ресторанного бізнесу (табл. 1).

Таблиця 1- Фактори впливу на інноваційну діяльність закладів громадського харчування

Фактори інноваційної діяльності				
Зовнішнє середовище		Внутрішнє середовище		
Макро-середовище:	Мікро-середовище:	Виробниче середовище:	Управлінське середовище:	Економічні результати діяльності:
- Політичне;	- Постачальники;	- Виробнича структура;	- Структура управління;	- Розмір фінансів,
- Науково-технічне;	- Посередники;	- Технологія виробництва;	- Функція управління;	- вкладених в інноваційну
- Демографічне;	- Конкуренти;	- Продукція;	- Управлінські кадри;	- діяльність;
- Соціально-культурне;	- Споживачі;	- Кадри;		- Величина ризику
	- Ринок;			
	- Інвестори.			

- Природне; - Міжнародне.		-Технічне обладнання; -Методи організації виробництва;	-Інформаційні потоки; -Процеси управління; -Методи і прийоми управління;	інноваційної діяльності; -Розмір отриманого прибутку.
------------------------------	--	---	--	--

Також, опираючись на ці дослідження можна виділити фактори що сприяють і перешкоджають інноваційній діяльності, дані фактори перераховані в таблиці 2.

Таблиця 2-Стримуючі та стимулюючі фактори інноваційної діяльності

Фактори	Фактори, що перешкоджають інноваційній діяльності	Фактори, що сприяють інноваційній діяльності
Економічні, технологічні	Нестача коштів для фінансування інвестиційних проєктів; слабкість матеріальної, науково-технічної бази, застаріла технологія; відсутність резервних потужностей.	Наявність резерву фінансових, матеріально-технічних засобів, прогресивних технологій; необхідної господарської та науково-технічної інфраструктури.
Політико-правові	Політична нестабільність; обмеження, що виникають з боку антимонопольного і податкового законодавства; кримінальна обстановка.	Законодавчі заходи, що заохочують інноваційну діяльність, державна підтримка інновацій.
Організаційно-правові	Функціонально-орієнтовані структури; надмірна централізація; авторитарний стиль управління; домінування інтересів поточного виробництва.	Процесно-орієнтовані організаційні структури; демократичний стиль управління; матеріальне заохочення за інноваційну діяльність.
Соціально-психологічні і культурні	Опір нововведенням, які можуть викликати такі наслідки, як зміна статусу, необхідність пошуку нової роботи, порушення стереотипів поведінки сформованих традицій; побоювання покарань за невдачу; опір всьому новому, що знаходиться ззовні.	Моральне заохочення, суспільне визнання; забезпечення можливостей самореалізації; нормальний психологічний клімат у трудовому колективі.

Еко-інновації є сучасним інструментом, що дозволяє компаніям зменшувати витрати та виходити на нові ринки. Тому екологічні технології у всьому світі є галуззю, що динамічно розвивається. Стримуючими факторами розвитку еко-інновацій є інертність людської думки і поведінки, опір з боку тих, хто отримує вигоди від сучасного стану справ, відсутність підтримки з

боку держави та недостатність наших знань про екосистему. А до стимулюючих факторів можна віднести лише екологічну глобалізацію.

Невід'ємною частиною еко-інновацій є впровадження здорового харчування. Харчування – головний керований чинник, що забезпечує нормальний ріст та розвиток дітей, здоров'я та якості життя людини, працездатність, активне довголіття, творчий потенціал нації. Крім того, характер харчування відіграє важливу роль у зниженні ризику розвитку хронічних неінфекційних захворювань, особливо так званих «хвороб цивілізації»: серцево-судинних, онкологічних, діабету, ожиріння, остеопорозу, карієсу тощо [2].

Найпопулярнішими трендами у сфері громадського харчування є:

- акцентування на їжі переважно рослинного походження, тренд на вегетаріанство;
- використання альтернативних методів приготування їжі таких як «Су-від» технології та інші.

Дієти, основою яких є рослини, є більш екологічно стійкими, ніж дієти, багаті на продукти тваринного походження, оскільки вони використовують менше природних ресурсів та пов'язані з набагато меншим екологічним збитком. Шанувальники такого харчування знаходяться у групі зниженого ризику захворювання на ішемічну хворобу серця, цукровий діабет 2-го типу, гіпертонію, деякі види раку та ожиріння. Використання «Су-від» технології дозволяє суттєво знизити відсоток теплових втрат без біохімічних змін м'язової тканини та змін її фізико-хімічного складу.

Нажаль, в останні роки стан здоров'я населення України настільки погіршився, що проблема, можна сказати, виросла до загрози національній безпеці. Демографічна ситуація в країні оцінюється як кризова. Катастрофічне скорочення термінів життя і ріст смертності населення, різке зниження якості життя окремої людини та індексу здоров'я нації при значному порушенні харчового статусу зумовлює гостру необхідність підняття питань харчування населення України на державний рівень.

Література

1. Кейтеринг та світ [Електронний ресурс] // Rate1. – 2020. – Режим доступу до ресурсу: <http://rate1.com.ua>

2. Тренди і тенденції ресторанного бізнесу в 2021 [Електронний ресурс] // SmartTouch POS – додатки для автоматизації громадського харчування та торгівлі, створені фахівцями. – 2021. – Режим доступу до ресурсу: <https://smarttouchpos.eu/ua/trendy-i-tendentsiyi-restorannoho-biznesu-v-2021/>

	Україна	
	ЗРОСТАННЯ РОЛІ АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ НАПІДПРИЄМСТВАХ	
81.	Козак К.Б., д. е. н., доцент; Мироненко Б.В., аспірант, ОНАХТ, м. Одеса, Україна	266
	СУЧАСНИЙ ПОГЛЯД НА КРИТЕРІЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ЛОГІСТИЧНОЇ СИСТЕМИ ТА ЯКОСТІ ЛОГІСТИЧНИХ ПРОЦЕСІВ	
82.	Корсікова Н.М. к.е.н., доцент; Фоменко П.В., магістрант. ОНАХТ, м. Одеса, Україна	269
	ВПЛИВ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА СТРАТЕГІЧНИЙ РОЗВИТОК ГОТЕЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА	
83.	Агеева І. М., к.е.н., доцент; Мельник А.В., магістрант. ОНАХТ, м. Одеса, Україна	272
	ФАКТОРИ ВПЛИВУ НА ІННОВАЦІЙНУ ДІЯЛЬНІСТЬ ЗАКЛАДІВ ГРОМАДСЬКОГО ХАРЧУВАННЯ	
84.	Дьяченко Ю.В. к.е.н, доцент; Коренман Є.М. ст. викладач. ОНАХТ, м. Одеса, Україна	274
	КЛЮЧОВІ СКЛАДОВІ ЗЕМЕЛЬНОЇ РЕФОРМИ В КНР В КОНТЕКСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ	
85.	Мануїлова К.В., д.н. з держ. упр., доцент; Мужайло В.Д.. к.е.н, доцент; Несененко П.П. к.е.н., доцент. ОНАХТ, м. Одеса, Україна	278
	ДО ПРОБЛЕМИ СТАНОВЛЕННЯ КОНФЛІКТОЛОГІЇ ЯК САМОСТІЙНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
86.	Пурцхванідзе О.В., к. філос.н., доцент, ОНАХТ, м. Одеса, Україна	284
	ПІДВИЩЕННЯ КУЛЬТУРИ СПОЖИВАННЯ ВИНА НАСЕЛЕННЯМ УКРАЇНИ ЯК ОДНА ІЗ СТРАТЕГІЧНИХ ПЕРСПЕКТИВ РОЗВИТКУ	
87.	ВИНОРОБНОЇ ГАЛУЗІ	288
	Агеева І.М., к.е.н., доцент; Русецька А.О., магістрант. ОНАХТ, м. Одеса, Україна	
	ЗМЕНШЕННЯ ВТРАТ ЖИТТЯ ЧЕРЕЗ МІНІМІЗАЦІЮ ДІСТАРНИХ ФАКТОРІВ РИЗИКУ: СПІЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ	
88.	Рингач Н.О., д.н. держ. упр., гол. наук. співробітник, Інститут демографії та соціальних досліджень ім. М. В. Птухи НАНУ, м. Київ, Україна	290
	ГЕЙМІФІКАЦІЯ В ГОТЕЛЬНОМУ БІЗНЕСІ ЯК ДЖЕРЕЛО КОНКУРЕНТНИХ ПЕРЕВАГ	
89.	Дьяченко Ю.В. к.е.н., доцент; Полоус Д.Т., магістрант. ОНАХТ, м. Одеса, Україна	294
	УДОСКОНАЛЕННЯ ЛОГІСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДИСТРИБУЦІЙНОЇ КОМПАНІЇ	
90.	Дьяченко Ю.В., к.е.н, доцент; Агеева І.М. к.е.н., доцент; Коренман Є.М., ст. викладач. ОНАХТ, м. Одеса, Україна	297
91.	УПРАВЛІННЯ МОНЕТИЗАЦІЄЮ В РЕСТОРАННОМУ БІЗНЕСІ	300